Archiwum Akt Nowych, zespół: Konsulat RP w Olsztynie, jedn. Raporty prasowe konsulatu z prasy niemieckiej z roku 1929. Sytuacja wewnętrzna w Prusach. Stosunki Niemiec z zagranicą. Sprawy polskie, sygn. 481/1, k. 244 - 246.

INSTYTUT PÓŁNOCNY
im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie
ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

Centr. "Allenst. Volksbl." / Nr. 289 z 15/12/30/ donosi o rokowaniach łotewsko-niemieckich kompensacyjnych w sprawie ceł na mleko. Delegaci Łotwy, Wilmenis i Riesis wyjechali już do Berlina.

B e l g j a .

Nacj. "Allenst.Ztg."/Nr. 276 z 25/11/30/ donosi w korespondencji z Brukseli z 25/11/30/ p.t. "Malmedys deutsche Gesinnung" o uchwale rady miejskiej w Malmedy powstrzymania się od udziału w stuleciu niepodległości Belgji. Głosowanie było jawne. Burmistrz Warzee wypowiedział się również przeciw wnioskowi. Ta uchwała odpowiada niemieckiemu usposobieniu ludności,która znajduje się w ciągłej walce obronnej.

V. Sprawy Prus Wschodnich.

Położenie gospodarcze.

Dalsze zaostrzenie.

Szereg pism zamieszcza artykuły o dalszem zaostrzeniu się kryzysu gospodarczego w Prusach Wschodnich,opartę na danych statystycznych,zebranych przez "Statistische Korrespondenz" i nowej książce, wydanej przez Preussenkasse, p.t. "Lage und Entwicklung der landwirtschaftlichen Grossbetriebe in den östlichen Landesteilen". Obs źródła stwierdzają szybkie tempo wzrostu zadłużenia przedsiębiorstw rolnych, z których znaczna część już dziś nie da się uratować. Również niepokojąca jest statystyka przymusowych sprzedaży. Na podstawie tych danych ukazały się artykuły w "Baltische Presse" /Nr. 283 i 284 z 9 i 10/12/30/ i"Gazecie Olsztyńskiej"/Nr. 277 z 29/XI/30/ p.t. "Kryzys gospodarczy w Prus.Wsch. zaostrza się/ w załączeniu./

INSTYTUT POŁNOCNY
im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie
ARCHIWUM

Wnioski.

Gospodarstwa drobne trzymają się na ogół lepiej,niż duże. "Preussenkasse" proponuje wyłączenie z "Osthilfe" tych gospodarstw,które nie dadzą się już uzdrowić.Przeciw temu protestuje stanstep. "Ost. Gen.Anz."/Nr. 279 z 27/11/30/, dowodząc,iż te właśnie gospodarstwa najsilniej są zaangażowane kredytowo, a więc ich upadek wstrząsnąłby potężnie życiem gospodarczem. Popiera za to myśl przeznaczenia takich gospodarstw na parcelację, przedewszystkiem na osadnictwo /Oznacza to w praktyce przerzucenie długów na nabywców- kolonistów./

Dalsze procesy włościan.

Na tem tle dochodzi do zatargów z włościanami,którzy nie mogą i nie chcą płacić podatków. Głośne jest w tut. prowincji wytoczenie w jednym tylko pow. gerdawskim 200 procesów drobnym rolnikom,przyczem 60 z nich aresztowano. /völk."Jomsnisbg. Ztg." Nr. 274 z 22/11/30/.

"Długi,tylko długi."

"Długi, tylko długi"! - woła nasj. "Ortelsbg. Ztg." /Nr. 281 z 1/12/30/. Miasta niemieckie bankrutują pod ciężarem 27 miljardów długów,zaciągniętych zagranicą, a wydanych na nieprodukcyjne i w ciężkich czasach niekoniecznie wydatki,jak boiska sportowe,zakłady kąpielowe, gmachy dla urzędów itp. Przedewszystkiem cierpi niemiecki wschód, czemu winne są nienaturalne granice. Rząd usiłuje temu zaradzić przez nałożenie na podwyżkę podatków komunalnych,jak od piwa, napojów wysokoprocentowych i "obywatelskiego". Ale te nowe podatki wschodowi nie pomogą.

65 000 bezrobotnych.

Nasj. "Ortelsbg. Ztg./Nr. 277 z 26/11/30/ donosi,iż liczba bezrobotnych w Prusach Wschodnich wzrosła do 67 000,przyczem wzrost w ciągu dwu pierwszych tygodni listopada wynosił 10 700. Szczególnie silnie zostały

INSTYTUT PÓŁNOCNY im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie
BIBLIOTEKA PAŃSTWOWE WOŁOMIN

dotknięte powiaty rolnicze. W Elku liczba bezrobotnych podniosła się. W Biskupcu wzrosła w tym okresie ośmiokrotnie. Na 100 ubezpieczonych od bezrobocia 9,5 pobiera zasiłki / w roku ubiegłym tylko 5,5 /.

v. Gayl o sytuacji.

Nacj."Ortelsbg. Ztg."/Nr.292 z 13/12/30/ streszcza przemówienie Frhr. v. Gayla w pruskiej radzie stanu. Deficyt gmin w lutym 1931 wyniesie w Prusach 600 - 700 mil. mk.- nie biorąc pod uwagę wzrastającego bezrobocia i zmniejszającej się zdolności płatniczej. W prowincjach wschodnich rolnictwo przestanie wkrótce płacić pensje w gotówce a przejdzie na wypłaty w produktach rolnych.

14 000 wniosków o "Osthilfe".

Nacj. "Oster. Ztg."/Nr. 270 z 17/XI/30/ donosi,iż zgłoszono w Prusach Wschodnich 14 000 wniosków o pożyczki z "Osthilfe" na sumę Rmk. 500 miljonów. Termin składania podań został przedłużony do połowy stycznia 1931r. W biurach "Ostatelle" pracuje 250 osób, z tego w Prusach Wsch. 85.

Wołanie o ratunek.

Pisma zamieszczają szereg wezwań do rządu o szybszą i wydatniejszą pomoc ze strony organizacyj wszelkiego typu i pojedynczych osób. Kończą się one z reguły żądaniem rewizji granic i odbioru "korytarza."-

Robotnicy sezonowi polscy.

Szczucie prasy niem.

Na tym tle rosnącego bezrobocia i kryzysu ciekawie wygląda stosunek do robotników sezonowych z Polski. Prasa prowadzi przeciw nim gwałtowną kampanję, starając się zohydzić ich w opinji publicznej. Im przypisuje się wszelkie mordy i kradzieże, których nie udało się wykryć. Szczuje się przeciw nim niemal codziennie. A jednak te same pisma zamieściły jednobrzmiącą wzmiankę,pochodzącą najwidoczniej